

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de reglementare

Ordin privind aprobarea tarifelor și contribuțiilor bănești percepute de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei în anul 2024

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii reglementării

2.1 Cadrul național de reglementare

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) este o autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, sub control parlamentar, independentă decizional, organizatoric și funcțional, având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

Înființarea ANRE a fost dispusă prin OUG nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012. Prin Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, ANRE a fost desemnată autoritate de reglementare în domeniul energiei electrice și gazelor naturale, actul normativ asigurând transpunerea directivelor europene în materie: Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a directivei 2012/27/UE; Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale.

2.2. Scopul reglementării

Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANRE se asigură integral din fonduri proprii, în conformitate cu prevederile art. 2 din OUG nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, venituri care provin din tarife percepute pentru acordarea de licențe, autorizații și atestări, contribuții anuale percepute operatorilor economici reglementați din sectorul energiei electrice și termice și al gazelor naturale, precum și din fonduri acordate de organisme internaționale. Nivelul tarifelor și contribuțiilor se stabilește anual prin ordin al ANRE.

2.3. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezenta reglementare

În temeiul dispozițiilor art. 8 din Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în domeniul energiei electrice, ANRE acordă:

- autorizații de înființare pentru operatorii economici care asigură realizarea de noi capacități energetice, precum și re tehnologizarea celor existente;
- licențe pentru operatorii economici care asigură producerea, stocarea, transportul, distribuția, furnizarea energiei electrice la clienții finali, activitatea operatorului pieței de energie electrică, activitatea traderului, precum și activitatea de agregare pe piața de energie electrică.

Astfel, conform art. 10 din Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ANRE emite:

- autorizații de înființare pentru realizarea de noi capacități energetice de producere a energiei electrice, inclusiv de capacități de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, sau re tehnologizarea acestora ori realizarea de instalații de stocare noi, dacă puterea electrică maximal debitată în rețea a capacităților respective depășește 1 MW,
- licențe pentru:
 - a) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și, după caz, a instalațiilor de stocare a energiei adăugate capacităților de producere respective;
 - b) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și termice din centrale electrice în cogenerare și, după caz, a instalațiilor de stocare a energiei adăugate capacităților de producere respective;
 - c) prestarea serviciului de transport al energiei electrice, precum și a serviciilor de echilibrare a sistemului;
 - d) prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;
 - e) activitatea operatorului pieței de energie electrică;
 - f) activitatea de furnizare a energiei electrice;
 - g) activitatea traderului de energie electrică;
 - h) activitatea de agregare;
 - i) exploatarea comercială a instalațiilor de stocare a energiei, altele decât cele prevăzute la lit. a) sau lit. b).

De asemenea, ANRE poate stabili, pentru activitatea autorizată printr-o licență, drepturi complementare specifice altor tipuri de licențe dintre cele prevăzute anterior, conform propriilor reglementări. Persoanele fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul energiei fără a fi obligate să dețină licență beneficiază de aceleași drepturi și au aceleași obligații de a respecta reglementările ANRE corespunzătoare unui titular de licență pentru acea activitate sau serviciu.

Potrivit art. 118 din Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, în domeniul gazelor naturale:

- înființarea de noi conducte de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale, precum și de noi obiective de producție de biogaz, biometan și GNL sau de noi sisteme de transport, înmagazinare și distribuție a gazelor naturale de către persoane juridice române sau străine se desfășoară pe bază de autorizații de înființare.
- desfășurarea activităților de furnizare a gazelor naturale, a biogazului/biometanului, GNL, de operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției sau de înmagazinare a gazelor naturale, a sistemelor de transport, de distribuție, a terminalelor GNL, precum și administrarea piețelor centralizate de gaze naturale se realizează pe bază de licență.

De asemenea, potrivit art. 119 din Legea 123/2012, autoritatea emite:

1. autorizații de proiectare/execuție/exploatare pentru:

- a) conducte de alimentare din amonte;
- b) sisteme de transport al gazelor naturale;
- c) sisteme de distribuție a gazelor naturale;
- d) instalații de utilizare a gazelor naturale;
- e) instalații aferente activității de producere/stocare de biogaz/biometan;
- f) instalații tehnologice de suprafață aferente înmagazinării gazelor naturale;

- h) instalații de GNL;
- i) instalații de producere a hidrogenului.

2. autorizații pentru înființarea:

- a) conductelor de alimentare din amonte;
- b) instalațiilor tehnologice de suprafață aferente înmagazinării, în cazul unor noi depozite;
- c) instalațiilor de producere a biogazului/biometanului;
- d) sistemelor de transport/distribuție a gazelor naturale, în cazul unor noi sisteme;

3. licențe pentru desfășurarea activităților de:

- a) furnizare de gaze naturale, biogaz/biometan și GNL;
- b) operare a sistemelor de transport, distribuție sau de înmagazinare subterană;
- c) operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției gazelor naturale;
- d) operare a terminalelor GNL;
- e) administrare a piețelor centralizate.
- f) trader de gaze naturale.
- g) exploatarea comercială a instalațiilor de producere a hidrogenului.

Conform art. 121 din Legea 123/2012, „în vederea proiectării, execuției și exploatării obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale, operatorii economici au obligația de a deține autorizații emise de ANRE în baza unui regulament specific”, iar „persoanele fizice au obligația de a deține calitatea de instalator autorizat acordată de ANRE în baza unui regulament specific.” În temeiul prevederilor art. 160 din Legea 123/2012 „Înainte de execuția lucrărilor pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, în vederea respectării cerințelor privind calitatea în construcții, operatorii economici care exploatează obiectivele/sistemele respective au obligația de a se asigura că proiectele de execuție sunt verificate de verificatori de proiecte atestați de către ANRE”, conform unui regulament aprobat de către ANRE.

Potrivit prevederilor art. 50 și art. 139 din Legea 123/2012, ANRE confirmă prin decizie unui operator economic încadrarea într-un sistem de distribuție închis de energie electrică sau gaze naturale.

Conform prevederilor art. 10 alin. (5) din Regulamentul pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 12/2015, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 8 alin. (6) din Regulamentul pentru acordarea autorizațiilor de înființare și a licențelor în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 199/2020, cu modificările ulterioare, ANRE confirmă prin decizie, unei persoane juridice străine, având sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene, dreptul de a desfășura activitatea de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale sau activitatea traderului de energie electrică/gaze naturale pe piețele de energie electrică/gaze naturale din România În temeiul art. 9 alin. (1) lit. s) din OUG nr. 33/2007, ANRE acordă atestate operatorilor economici și autorizații electricienilor în domeniul instalațiilor electrice, precum și verificatorilor de proiecte și experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice tehnologice.

Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor curente și de capital ale instituției, prin ordin anual, autoritatea stabilește nivelul tarifelor pentru activitățile indicate. Pentru anul 2023, a fost emis Ordinul nr. 140/2022.

Raportat la estimarea cheltuielilor pe anul 2024 și luând în considerare neînregistrarea unei creșteri a numărului de personal, dar și lipsa unor cheltuieli curente suplimentare anului anterior, în principal, în anul 2024, se menține nivelul tarifelor stabilite pentru anul 2023. Singurul element de noutate avut în vedere de către autoritate îl reprezintă taxa specială instituită prin Legea nr. 296/2023 *privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung*.

În considerarea aceluiași argumente și raportat la contextul economic din piața de energie, pentru anul 2024 nu se percepe tarif distinct pentru activitatea de analiză documentație. De asemenea, în ceea ce privește tariful perceput operatorilor economici pentru acordarea/modificarea autorizațiilor de înființare și licențelor în sectorul gazelor naturale, acesta a fost stabilit în aceeași manieră cu tariful pentru acordarea/modificarea de autorizații de înființare și licențe în sectorul energiei electrice și termice.

În mod individualizat, nivelul tarifelor percepute este prevăzut în anexele 1-3 la proiectul de ordin.

În ceea ce privește contribuția anuală percepută operatorilor economici reglementați din sectorul energiei electrice și termice, în anul 2024, autoritatea percepe un procent unic de 0,1% asupra bazei de calcul a contribuției pentru toți operatorii economici; pentru sectorul gazelor naturale, în anul 2024, se menține modul de stabilire și calcul a contribuției astfel cum a fost aprobată în anul 2023, conform anexei nr. 4.

Astfel, structura prevederilor legislative din capitolele I și II ale Anexei nr. 4 are în vedere următoarele aspecte:

- **precizarea operatorilor economici** care au obligația de a plăti ANRE o contribuție bănească anuală, cu **excepțiile indicate**, respectiv instituțiile publice din România din domeniile de învățământ și sănătate;
- **definirea bazei de calcul** a contribuției bănești anuale;
- **estimarea** contribuției bănești anuale – documentele ce trebuie transmise, termene de depunere a documentelor, modalitatea de calcul a contribuției bănești anuale estimate;
 - ❖ **posibilitatea plății** contribuției bănești anuale în rate – condiții;
- **regularizarea** contribuției bănești anuale – documentele ce trebuie transmise, termene de depunere a documentelor, modalitatea de calcul a contribuției bănești anuale estimate;
- **determinarea contribuției bănești anuale în cazul retragerii / expirării valabilității** licențelor / deciziilor de confirmare ANRE între operatorii economici – documentele ce trebuie transmise, termene de depunere a documentelor, modalitatea de calcul a contribuției bănești anuale estimate.

Modificarea / actualizarea prevederilor legislative conform situațiilor concrete, apărute în ultima perioadă și pentru claritatea textului actului normativ, printre care:

- **definirea sintagmei bază de calcul a contribuției bănești anuale**, cu precizarea particularităților în funcție de tipul de activitate licențiată și / sau cu decizie de confirmare acordate de de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei în sectorul energiei electrice, termice și gazelor naturale;

- s-au introdus precizări referitoare la modalitatea de stabilire a contribuției bănești anuale în cazul **drepturilor complementare specifice altor tipuri de licențe** acordate de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, așa cum este prevăzut la alin.(2¹), art.10 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.485 din 16 iulie 2012, Partea I;
- pentru sectorul gazelor naturale, s-a introdus excepția de la plata contribuției anuale bănești a instituțiilor publice din România din domeniile de învățământ și sănătate.

2.4 .Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a

Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

3.1.Impactul macroeconomic

- a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei
 - b) impactul asupra operatorilor economici
 - c) impactul asupra consumatorilor/clientșilor finali (variații de preț sau altele asemenea)
- Nu e cazul

3.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu e cazul

3.3 Impact asupra mediului de afaceri

Nu e cazul

3.4. Implicații sociale

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impact asupra mediului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6. Alte informații

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra bugetului ANRE

Asigură finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANRE în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

- a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;
 - b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.
- Nu e cazul

5.2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
5.3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
5.4. Alte informații Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6.2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6.3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Nu e cazul
6.4. Alte informații Nu e cazul

Secțiunea a 7-a

Transparență decizională și consultare publică

<p>7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de reglementare În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, informarea asupra proiectului de <i>Ordin privind aprobarea tarifelor și contribuțiilor bănești percepute de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei în anul 2024</i> s-a realizat prin postarea sa pe site-ul ANRE, ca document de discuție, însoțit de proiectul de referat de aprobare, în data de 22.11.2023, cu termen până la data de 11.12.2023 pentru primirea propunerilor și observațiilor, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională.</p> <p>Astfel, având în vedere publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 27 octombrie 2023 a Legii nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, la nivelul ANRE a fost necesară o reevaluare a situației veniturilor și cheltuielilor instituției, activitate care a necesitat o analiză interdepartamentală laborioasă și complexă.</p> <p>În acest context, luând în considerare faptul că ordinul în cauză vizează aprobarea tarifelor și contribuțiilor bănești percepute de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei în anul 2024, ceea ce implică aprobarea și efectuarea operațiunilor subsecvente inclusiv publicarea în Monitorul Oficial până la data de 31.12.2023, este necesară aprobarea proiectului de ordin în regim de urgență în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, pentru dimensionarea nivelului tarifelor și contribuțiilor percepute de autoritate în anul 2024 avându-se în vedere prevederile</p>

Legii nr.296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung prin care a fost instituită taxa specială datorată de autoritățile autonome începând cu data de 1 ianuarie 2024.

Proiectul de Ordin privind aprobarea tarifelor și contribuțiilor bănești percepute de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei în anul 2024 va fi prezentat în Consiliul Consultativ.

7.2. Situația observațiilor, recomandărilor și propunerilor primite, motivarea acceptării/neacceptării acestora

Documentul va fi întocmit după primirea propunerilor și observațiilor

**Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare**

Nu este cazul.